

Jarkko Lahtinen, Maria Salenius

Eduskunta sivistysvaliokunta

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä HE 105/2024 vp eduskunnalle laiksi yhdenvertaisuuslain 6 a §:n muuttamisesta

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto yhdenvertaisuuslain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhdenvertaisuuslakia varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuuden edistämismääräyksen osalta. Laista ehdotetaan kumottavaksi säännökset **toimipaikkakohtaisten** yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimismääräyksiä. Muutoksen jälkeen ei olisi enää velvoitetta laatia päiväkotikohtaisia yhdenvertaisuussuunnitelmia.

Kuntaliitto pitää esitettyä muutosta perusteltuna. Varhaiskasvatuksen osalta nykyinen käytäntö ei ole varhaiskasvatuksen toimintamuotojen osalta yhdenvertainen. Voimassa olevan lain mukaan suunnitelma on tullut laatia toimipistekohtaisesti, mutta perhepäivähoidon osalta on kunnan velvoitteesta laatia sen alueella toimiville perhepäivähoidon ja kunnallisen avoimen varhaiskasvatustoiminnan toimijoille yhteiset yhdenvertaisuussuunnitelmat.

Esityksen mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjillä ja palveluntuottajilla olisi kuitenkin edelleen oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi varhaiskasvatuksessa. Suunnitelman tulisi sisältää tarvittavat toimenpiteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Suunnitelma voitaisiin tehdä yhteisesti koskemaan kaikkia varhaiskasvatuksen järjestäjän ja palveluntuottajan vastuulla olevia toimipaikkoja. Nyt esitetyn käytännön osalta toimintatapa olisi sama koko varhaiskasvatuksen osalta.

Nyt kyse on siis ainoastaan siitä, että luovutaan velvoitteesta laatia lisäksi päiväkotikohtainen erillinen suunnitelma kyseisen asian osalta. Kuntaliitto pitää hyvänä, että päällekkäisten suunnitelmien laatimismääräyksiä kevennetään.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan yhdenvertaisuuden edistäminen varhaiskasvatuksen osalta ei heikenny ja vaaditut tavoitteet voidaan saavuttaa myös nyt esitetyllä suunnitelmakokonaisuudella. Näin myöskään eri toimipaikkojen yhdenvertaisuustyö eri eriydy. Lisäksi on huomattava, että

toimipaikkakohtaisen yhdenvertaisuussuunnitelman osalta on ollut vielä käynnissä siirtymäaika 1.6.2026 saakka, jolloin voidaan todeta, että kaikkialla ei olla purkamassa olemassa olevia käytäntöjä.

Esityksen mukaan pelkkä toimipaikkakohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma ei yksinään ratkaise mahdollisia varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuusongelmia. Olennaisempaa on vaikuttaa tietoisuuteen yhdenvertaisuudesta ja toimintatapoihin varhaiskasvatuksen piirissä. Kuntaliitto on samaa mieltä siitä, että tämä on mahdollista toteuttaa myös ilman toimipaikkakohtaisesti laadittavia yhdenvertaisuussuunnitelmia. Kuntaliitto muistuttaa, että varhaiskasvatuslaki sekä varhaiskasvatussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ohjaavat ja velvoittavat vahvasti huomioimaan yhdenvertaisuutta varhaiskasvatuksessa.

Kuntaliitto huomauttaa, että tasa-arvosuunnitelman vastaavasta toimipaikkakohtaisesta laadintavelvoitteesta ei kuitenkaan olla luopumassa tämän muutoksen yhteydessä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Hanna Tainio
varatoimitusjohtaja

Jarkko Lahtinen
kehittämispäällikkö